

[Startpagina](#) > ... > [Uw Rechten](#) > [Slachtoffers Van Strafbare Feiten](#) > [Rechten Van Slachtoffers - Per Land](#) Netherlands

Rechten van slachtoffers - per land

Inhoud aangereikt door
Nederland

Nederland

U wordt als slachtoffer beschouwd wanneer U rechtstreeks vermogensschade of ander nadeel heeft geleden, bijvoorbeeld letsel of bezittingen die zijn gestolen of beschadigd, door een incident dat naar Nederlands strafrecht een strafbaar feit (misdrijf of overtreding) oplevert. Zowel rechtspersonen als natuurlijke personen kunnen slachtoffer zijn. Aan het slachtoffer van strafbare feiten kent de wet, per 1 januari 2011, een aantal individuele rechten toe, vóór, tijdens en na het strafproces. Deze rechten zijn nadien nog verder versterkt en/of uitgebreid. De rechten van slachtoffers zijn op dit moment onder meer beschreven in een aanwijzing van het College van Procureurs-Generaal van het Openbaar Ministerie en in de Verklaring van rechten, die de politie aan slachtoffers van een strafbare feit verstrekt.

Het strafproces omvat in Nederland in ruime zin het geheel van handelingen vanaf het opsporingsonderzoek tot en met de afsluiting door middel van ofwel een eindbeslissing van de officier van justitie, dan wel een vonnis van de rechtbank. Gedurende het opsporingsonderzoek, waarin de dader wordt gezocht en bewijs wordt verzameld, staat de politie onder leiding van het openbaar ministerie. Als er voldoende bewijs is verzameld neemt de officier van justitie de beslissing om de zaak te vervolgen bij een rechtbank of zelf af te doen. Dat laatste kan bijvoorbeeld door zelf een transactie aan te bieden aan de verdachte of een strafbeschikking op te leggen. De rechtbank die de strafzaak te beoordelen krijgt zal na het onderzoek ter terechtzitting bepalen of, op grond van het aangebrachte bewijsmateriaal, de verdachte al dan niet schuldig dient te worden verklaard en te worden bestraft.

De volgende pagina's nemen u mee door de opeenvolgende fasen van de strafprocedure, met beschrijving van uw rechten gedurende gehele proces. U kunt ook meer lezen over de rechten op ondersteuning en bijstand die u kunt verkrijgen.

[1- Mijn rechten tijdens het voorbereidend onderzoek](#)

[2 - Mijn rechten tijdens het proces](#)

[3 - Mijn rechten na het \(eerste\) proces](#)

[4 - Hulp en ondersteuning van slachtoffers van strafbare feiten](#)

Laatste update: 04/05/2026

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1- Mijn rechten tijdens het voorbereidend onderzoek

Hoe en waar kan ik aangifte doen?

Als u slachtoffer bent geworden van een strafbaar feit dan wel kennis heeft van een strafbaar feit dat een ander is overkomen kunt u mondeling aangifte doen bij het dichtstbijzijnde of elk ander politiebureau. U kunt ook schriftelijk aangifte doen door een brief te schrijven aan de plaatselijke politie of de officier van justitie. Er zijn geen voorschriften voor de vorm waarin de aangifte moet worden gedaan.

U mag als slachtoffer ook iemand anders schriftelijk machtigen om namens u aangifte te doen. De gemachtigde krijgt daarmee geen andere rechten dan dat van het doen van de aangifte namens u. In sommige gevallen kunt u ook elektronisch aangifte doen met de computer (zie voor meer informatie <http://www.politie.nl/>).

U kunt in beginsel in alle talen aangifte doen. Je hebt als (nabestaande van een) slachtoffer van een strafbaar feit recht op een gratis tolk tijdens de aangifte, in het strafproces en in de gesprekken met Slachtofferhulp Nederland. Je kunt een tolk aanvragen bij de politie, de Officier van Justitie of Slachtofferhulp Nederland.

Het recht om aangifte te doen kent geen wettelijke verjaringstermijn.

In geval u aangifte doet zal de politie een schriftelijk proces-verbaal van aangifte opmaken waarin alle door u verschaft feitelijke informatie wordt opgenomen, evenals uw persoonlijke gegevens (naam en adres). Er zal u gevraagd worden zich te identificeren met een geldig identiteitsbewijs (paspoort, rijbewijs of identiteitskaart) en om het proces-verbaal van de aangifte te ondertekenen.

Voor sommige strafbare feiten is het nodig om uitdrukkelijk vervolging te verzoeken, als u echt wilt dat de dader vervolgd wordt. Dat zijn de zogeheten klachtdelicten: een aangifte volstaat dan niet. Dit is bij voorbeeld het geval bij belediging, schaking, afdreiging en belaging. Vraagt u bij twijfel aan de opnemende politiebeambte of aangifte volstaat als basis voor een vervolging van uw vermoedelijke dader.

Hoe kan ik bijhouden wat de autoriteiten doen na mijn aangifte?

De politiebeambte die de aangifte opneemt zal een administratief zaaksnummer geven aan (het dossier dat begint met) het proces-verbaal dat opgesteld wordt. Dat nummer wordt aan u medegedeeld zodat u dat kunt noemen als u later informeert bij de politie over de voortgang. U hebt recht op een kopie van uw aangifte en deze krijgt u van de politie mee.

Nadat de politie de zaak heeft ingestuurd naar het parket van de officier van justitie (het Openbaar ministerie) krijgt zij nog een ander nummer, het parketnummer.

Op het politiebureau kunt u alleen informeren naar de voortgang onder verwijzing naar het zaaksnummer dat de politie aangegeven heeft: men kent daar niet het parketnummer. Bij het Openbaar ministerie kunt u zowel het administratieve zaaksnummer als het parketnummer gebruiken om naar uw zaak te informeren. Daarnaast kunt u de voortgang van uw zaak zelf volgen via MijnSlachtofferzaak.nl. U kunt op dit online slachtofferportaal inloggen met uw DigiD.

Belangrijker is dat u, op het moment van de aangifte, gevraagd zal (moeten) worden of u op de hoogte wilt worden gehouden van de voortgang van uw zaak. Als u dat wilt, dan zal de politie en ook het openbaar ministerie actief zorg dragen voor de informatieverschaffing over elke belangrijke ontwikkeling. U kunt dan nog daarnaast zelf ook inlichtingen proberen in te winnen over de voortgang. Minimaal dient u, indien u dat wenst, door de politie op de hoogte te worden gehouden van het eventuele afzien van opsporing en van het inzenden van de zaak naar de officier van justitie. De officier van justitie dient u te informeren over de vervolging en de datum van de terechtzitting en over eventuele invrijheidsstelling van de verdachte (in het geval deze voorlopig gehecht is) of de veroordeelde (vrijlating na de gevangenisstraf).

Hoe kan ik betrokken zijn bij het voorbereidend onderzoek naar het strafbare feit?

Als u aangifte doet zult u alles willen vertellen wat u weet over het voorgevallen strafbare feit. De politie gaat met die informatie aan de slag om nog meer feiten te verzamelen die als bewijs kunnen dienen en om de dader op te sporen als die nog niet bekend is. Vaak is de informatie uit het proces-verbaal van aangifte al voldoende in

dit stadium, maar het kan zijn dat de politie later nog meer informatie van u als slachtoffer/getuige nodig heeft. In dat geval zal de politie u opnieuw willen spreken.

Als slachtoffer hoeft u zelf niets te bewijzen in verband met daad of dader. Maar als u nadere informatie (in welke vorm dan ook) tot bewijs wilt overhandigen aan de politie of de officier van justitie dan kan dat. Er is echter geen verplichting bepaalde documenten die u aanlevert aan het dossier toe te voegen. U kunt een verzoek doen aan de officier van justitie om documenten toe te voegen aan het dossier. De officier van justitie kan dit alleen in bepaalde gevallen weigeren, bijvoorbeeld in het belang van het onderzoek. Weigert de officier van justitie het document toe te voegen dan kunt u binnen 14 dagen na de schriftelijke mededeling van de officier van justitie bezwaar aantekenen bij de rechtbank.

U kunt ook bepaalde vormen van opsporingsonderzoek verzoeken maar u heeft daarop in het algemeen geen recht: de recherche of de officier van justitie verantwoordelijk voor uw zaak zullen beslissen of de verzochte onderzoekshandelingen nuttig en noodzakelijk zijn.

Mocht een rechter-commissaris bij de zaak betrokken worden in een zogeheten gerechtelijk vooronderzoek, dan kan het zijn dat hij of zij u wil horen. Bij die gelegenheid zou u bepaalde vragen, die u graag aan de verdachte gesteld wilde hebben, voorstellen. In deze fase zou ook de verdachte zelf of via zijn raadsman bepaalde vragen aan u kunnen laten voorleggen.

Alleen indien noodzakelijk, kan de rechter-commissaris u ook uitnodigen om aan een reconstructie van het strafbare feit deel te nemen. Dat komt echter zelden voor. In beginsel vinden alle onderzoekshandelingen buiten uw aanwezigheid en deelname plaats.

Indien u slachtoffer bent van een zeer ernstig misdrijf zal de officier u uitnodigen voor een gesprek, waarin hij zal toelichten hoe hij over de zaak denkt en u de gelegenheid zal geven uw gevoelens, ervaringen en wensen uit te spreken. De officier zal daarmee verder rekening houden, maar is niet tot iets bepaalds verplicht. In zulke ernstige zaken kunt u ook een schriftelijke slachtofferverklaring opstellen of op laten stellen (bijvoorbeeld door [Slachtofferhulp Nederland](#) of uw advocaat), die aan het dossier kan worden toegevoegd. In het Engels wordt dit een [Victim Impact Statement](#) genoemd. De schriftelijke slachtofferverklaring kan ook als basis dienen voor het spreken als slachtoffer ter terechtzitting, een recht waarvan slachtoffers van ernstige misdrijven (spreekrechtwaardige delicten) gebruik kunnen maken.

Bij de aangifte van een strafbaar feit zal u als slachtoffer gevraagd worden of u schadevergoeding wilt ontvangen. Als u dat wilt, zal dat genoteerd worden in het dossier en kan een schaderegelaar van de politie aan de slag gaan om, zodra de verdachte bekend is, tot een schaderegeling te komen. De schaderegelaar zal als de schade eenvoudig vast te stellen is, de dader de schade niet betwist en bereid is in één keer te betalen de schade regelen tussen slachtoffer en dader. Wordt niet aan de voorwaarden voor schaderegeling voldaan of betaalt de dader niet dan kan het Openbaar Ministerie de schade regelen.

Daarnaast kunt u echter ook besluiten tot het indienen van een zelfstandige civiele schadevordering in de strafprocedure door middel van voeging. Die vordering zal met een formulier dienen te worden gedaan, dat u zal worden toegestuurd door de behandelende officier van justitie. Indien u dat wilt kan een medewerker van [Slachtofferhulp Nederland](#) of uw advocaat u helpen met het invullen van het formulier: dat wordt u aangeraden vanwege de complexiteit van de materie. U dient zoveel mogelijk alle documenten die kunnen dienen om de schade aannemelijk te maken toe te voegen aan het formulier (rekeningen voor medische en psychologische consulten en voor de vervanging van vernielde goederen e.d.). De strafrechter zal de schade en de schadevordering beoordelen en indien deze beide duidelijk en goed onderbouwd zijn en voortvloeien uit het tenlastegelegde strafbare feit, zal de rechter de vordering toewijzen als de verdachte wordt veroordeeld.

Uw vordering als civiele partij moet bij voorkeur via de officier van justitie worden ingebracht en aan hem worden toegezonden minimaal twee weken voor de terechtzitting. Officier en rechter kunnen daarvan dan via het dossier kennis nemen. U kunt echter ook nog mondeling ter zitting een vordering indienen: het risico dat die dan zal worden afgewezen is echter groot omdat dan een zorgvuldige beoordeling daarvan niet gemakkelijk meer plaats kan vinden.

Als slachtoffer heeft u het recht om stukken uit het dossier, die voor u van belang zijn, te raadplegen. Die inzage kan u echter door de officier van justitie geweigerd worden onder andere in het belang van de privacy van anderen of zwaarwichtige gronden aan het algemeen belang ontleend. Tegen zo'n weigering kunt u binnen 14

dagen in beroep gaan bij de rechtbank waaraan het parket van uw officier verbonden is. Hetzelfde geldt voor de weigering door u voorgestelde documenten aan het dossier toe te voegen.

Wat zijn mijn rechten als getuige?

U kunt door de politie of een rechter-commissaris worden opgeroepen om te worden gehoord als getuige. In beide gevallen bent u verplicht om aan de uitnodiging gehoor te geven. Voor het verhoor door de rechter-commissaris geldt dat u wettelijk recht hebt op een tolk of andere vormen van ondersteuning als u het spreken of schrijven niet machtig bent.

Ik ben minderjarig. Heb ik andere of meer rechten?

Als u een minderjarig slachtoffer bent dat moet worden gehoord (als slachtoffer-getuige), dan vindt dat horen zoveel mogelijk plaats in uw vertrouwde omgeving (thuis) of op een locatie buiten het politiebureau. Politiebeambten die daarvoor speciaal getraind zijn zullen het verhoor afnemen en het geheel zal worden opgenomen op audiovisuele band. Indien nodig zult u kunnen worden geplaatst in een beschermende omgeving.

Indien het gaat om kindermishandeling zult u hulp en ondersteuning ontvangen van het gespecialiseerde Advies- en Meldpunt Kindermishandeling.

Welke informatie kan ik verkrijgen van de politie of van slachtofferhulp gedurende het voorbereidend onderzoek?

Na het opnemen van uw aangifte zal de politiebeambte u informeren over het bestaan van slachtofferhulp. Als u geen bezwaar maakt worden uw gegevens meestal door de politie doorgegeven aan Slachtofferhulp Nederland waarna een medewerker van Slachtofferhulp binnen enkele dagen contact met u opneemt. Als u behoefte heeft aan praktische of juridische hulp of u wilt uw verhaal kwijt dan kunt u daarnaast ook altijd zelf contact opnemen met Slachtofferhulp Nederland.

Ook zal u, op het moment van de aangifte, gevraagd (moeten) worden of u op de hoogte wilt worden gehouden van de voortgang van uw zaak. Als u dat wilt, dan zal de politie en ook het openbaar ministerie actief zorg dragen voor de informatieverschaffing over elke belangrijke ontwikkeling. Minimaal dient u, indien u dat wenst, door de politie op de hoogte te worden gehouden van het eventuele afzien van opsporing en van het inzenden van de zaak naar de officier van justitie. De officier van justitie dient u te informeren over de vervolging en de datum van de terechtzitting, de uitslag daarvan (het vonnis) en over eventuele invrijheidsstelling van de verdachte of veroordeelde.

Als slachtoffer heeft u het recht om stukken uit het dossier, die voor u van belang zijn, te raadplegen. Die inzage kan u echter door de officier van justitie geweigerd worden onder andere in het belang van de privacy van anderen of zwaarwichtige gronden aan het algemeen belang ontleend. Tegen zo'n weigering kunt u binnen 14 dagen in beroep gaan bij de rechtbank waaraan het parket van uw officier verbonden is.

Slachtoffers van zeer ernstige misdrijven kunnen een gesprek met de officier van justitie verzoeken (en aangeboden krijgen) waarin de officier gewenste inlichtingen zal geven over de strafzaak en de stappen die daarin zullen worden gezet.

Slachtofferhulp, politie en openbaar ministerie kunnen u ook inlichten over uw recht een slachtofferverklaring op te stellen of het spreekrecht uit te oefenen.

Vanaf 2011 zijn in heel Nederland 10 slachtofferloketten operationeel waar u terecht kunt met vragen over het verloop van uw zaak. In deze loketten werken medewerkers van politie, openbaar ministerie en Slachtofferhulp Nederland samen om u zo goed mogelijk te informeren en te ondersteunen bij het uitoefenen van uw rechten.

Kan ik rechtshulp ontvangen?

Voor juridisch advies kunt u in ieder geval zonder kosten terecht bij [Slachtofferhulp Nederland](#).

Daarnaast heeft u als slachtoffer van een ernstig gewelds- of zedendelict recht op kosteloze rechtsbijstand door een slachtofferadvocaat.

Als u daar niet voor in aanmerking komt, komen de kosten van een advocaat voor uw eigen rekening. Afhankelijk van uw inkomen heeft u recht op gesubsidieerde rechtsbijstand waarbij (een deel van) de kosten van een advocaat voor rekening komen van de staat. Uw advocaat kan bij de raad voor rechtsbijstand verzoeken om een subsidie (toevoeging). Als U een rechtsbijstandverzekering heeft hangt het van de polisvoorwaarden af of u daarop een beroep kan doen.

Hoe kan ik beschermd worden, als ik in gevaar ben?

Wanneer een slachtoffer aangifte doet, beoordeelt de politie aan de hand van verschillende criteria of het slachtoffer bescherming nodig heeft. Dit heet de 'individuele beoordeling'. Met deze werkwijze wil de politie systematisch en structureel aandacht schenken aan de (potentiële) kwetsbaarheid van een slachtoffer, het voorkomen van herhaald slachtofferschap, secundaire victimisatie, intimidatie en/of vergelding zodat de politie beschermingsmaatregelen kan treffen als dat nodig is.

Indien u repercussies (dreigementen e.d.) vreest als gevolg van uw aangifte kunt u de politieambtenaar vragen uw adresgegevens buiten het proces-verbaal van aangifte te houden. U kunt in plaats daarvan een briefadres kiezen, bijvoorbeeld dat van het politiebureau of dat van een advocaat. Dat heet een domicilieadres. Geheel anoniem aangifte doen kan in Nederland alleen in zeer uitzonderlijke gevallen. Wel kunt u geheel anoniem een misdaad melden, maar een melding is geen aangifte (zie <https://www.meldmisdaadanoniem.nl/>). Als u goede redenen heeft om represailles na de aangifte te vrezen zal in het voorbereidende onderzoek zoveel mogelijk getracht worden uw identiteit af te scherm.

Als u opgeroepen wordt als slachtoffer-getuige kunt u verzoeken te worden gehoord buiten de aanwezigheid van de verdachte. Dit geldt zowel voor het horen door de rechter-commissaris in het voorbereidende onderzoek als voor de fase van de terechtzitting.

Onder omstandigheden kunt u als bedreigde getuige worden aangemerkt, waarvan niet wordt verwacht dat deze ter terechtzitting (in het openbaar) zal getuigen. De rechter-commissaris neemt dan het getuige-verhoor af en houdt uw identiteit anoniem. U verschijnt dan niet ter terechtzitting. Als u meent dat uw leven, gezondheid, de veiligheid van u of uw naasten of uw economische bestaanszekerheid bedreigd zouden kunnen raken als gevolg van uw verklaringen, spreek daar dan over met de officier van justitie die uw zaak behandelt.

Andere beschermingsmogelijkheden bestaan voor slachtoffers van bepaalde misdrijven. Bent u slachtoffer van huiselijk geweld dan zou u geplaatst kunnen worden in een opvangvoorziening voor mishandelde personen (bijv. een 'vrouwenhuis'). Voor gevallen van huiselijk geweld bestaan in de 35 gemeenten voor de vrouwenopvang een Steunpunt Huiselijk geweld dat steun en bescherming kan bieden. Voor minderjarige slachtoffers van huiselijk geweld bestaat het Advies en Meldpunt Kindermishandeling dat zorg en hulpverlening kan organiseren. Een mogelijke maatregel is het huisverbod dat aan personen van wie een dreiging van geweld uitgaat kan worden opgelegd door de burgemeester van uw woonplaats. Dit geldt voor tien dagen en houdt in dat de woning niet mag worden betreden en dat er ook geen contact mag worden gelegd met de bedreigde gezinsleden.

Voor slachtoffers van mensenhandel zijn - verspreid over Nederland- opvangvoorzieningen beschikbaar. Via - onder meer - de politie kunt u als slachtoffer van mensenhandel hiernaar worden doorverwezen. De politie meldt een vermoedelijk slachtoffer dat gebruik wenst te maken van de bedenktijd fase aan bij het Coördinatiecentrum Mensenhandel (ComensHa), die ook de zorgcoördinator vrouwenopvang inschakelt. Deze opvangvoorzieningen zijn ook voor u beschikbaar indien u na wilt denken of u met de Nederlandse overheid wilt samenwerken in een strafrechtelijk opsporings- of vervolgingsonderzoek Mensenhandel en nog geen geldige verblijfspapieren heeft.

Een andere vorm van bescherming wordt geboden door een zorgvuldige bejegening. Als u slachtoffer bent van een zedenmisdrijf wordt u gehoord door speciaal daarvoor opgeleide politiemedewerkers met specifieke vaardigheden en inzicht in slachtofferbehoeften en -belangen. U kunt verzoeken in zulke gevallen op een andere plaats dan het politiebureau te worden gehoord. Verhoren worden door twee ambtenaren afgenomen en audiovisueel vastgelegd, tenzij u daar bezwaar tegen maakt. De politiebeambten zullen actief verwijzen naar passende hulpverlening en als er lichamelijk onderzoek nodig is zal dat worden gedaan door een persoon van hetzelfde geslacht.

Welke diensten en vormen van assistentie kan ik krijgen gedurende het voorbereidende onderzoek?

U kunt zich altijd melden bij [Slachtofferhulp Nederland](#), ongeacht de aard van het strafbare feit waarvan u slachtoffer bent geworden. Alle diensten en vormen van hulpverlening door Slachtofferhulp zijn gratis. In veel gevallen zal Slachtofferhulp Nederland actief contact met u opnemen. Alleen als u daar zelf bezwaar tegen heeft, geeft de politie uw gegevens niet door aan Slachtofferhulp Nederland.

Naast slachtofferhulp kan er rechtshulp worden geboden. Voor slachtoffers van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven is dat kosteloos. Ook kunt u zelfstandig medische en psychologische hulp krijgen, die echter betaald moet worden tenzij u een beroep op uw verzekering kunt doen. Slachtofferhulp Nederland kan u helpen de weg te vinden naar de voor u noodzakelijke vormen van steun en hulp. De kosten van medische en andere hulp kunnen worden opgenomen als schadeposten in een civiele vordering in de strafprocedure wanneer u die indient. Burgers van de 27 lidstaten van de Europese Unie en die van IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland kunnen voordeel hebben van de zogeheten [European Health Insurance Card](#).

Zijn er mogelijkheden om tot een schikking te komen of in gesprek te gaan met de dader?

Na de aangifte zal de politie informeren of u schadevergoeding wilt en als u die wilt zal zo spoedig mogelijk worden geprobeerd de schade te regelen als de dader bekend is. Dit wordt gedaan als de schade eenvoudig vast te stellen is, de verdachte is gehoord en bereid is de schade te vergoeden, de schaderegeling in korte tijd is af te handelen en de dader de schade niet bestrijdt. Als de dader dan de schade – via een overheidsrekening – vergoedt kan dit een grond zijn voor de officier van justitie om de dader niet te dagvaarden ter terechtzitting.

Bij een lopende strafzaak kunt u kiezen voor de inzet van mediation in strafzaken. Via mediation in strafzaken kunt u met de verdachte in gesprek. Mediation vindt plaats in de rechtbank of het gerechtshof, onder begeleiding van gespecialiseerde mediators. Een dergelijk gesprek vindt alleen plaats met instemming van zowel verdachte als slachtoffer en is geheel vrijwillig. Mediation komt niet in plaats van een strafprocedure. Er volgt dus altijd nog een beslissing van de rechter of officier van justitie. De officier van justitie of rechter kan wel rekening houden met een positieve uitkomst.

Ook kunt u kiezen voor de inzet van herstelbemiddeling. Hiervoor kunt u een verzoek indienen bij de organisatie Perspectief Herstelbemiddeling. Bij herstelbemiddeling kunt u onder begeleiding van een bemiddelaar in contact komen met de dader. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een gesprek, soms brengt de bemiddelaar een brief of een (video)boodschap over. Ook de dader kan een dergelijk verzoek indienen waarna u benaderd wordt. Een dergelijk gesprek vindt alleen plaats met instemming van zowel dader als slachtoffer en is geheel vrijwillig. Herstelbemiddeling is op elk moment mogelijk en kan zowel voor als na de strafprocedure plaatsvinden: kort na de gebeurtenis, maar ook jaren later. Herstelbemiddeling staat los van een strafprocedure. De uitkomst van herstelbemiddeling wordt niet teruggekoppeld aan de officier van justitie of rechter.

Hoe zal mijn zaak verder gaan na afsluiting van het voorbereidend onderzoek?

Als alle noodzakelijke onderzoekshandelingen zijn verricht en de officier van justitie van mening is dat alle feiten duidelijk genoeg zijn vastgesteld zal deze een beslissing nemen met betrekking tot de afdoening van de strafzaak. De officier van justitie heeft daarbij verschillende keuzen: hij kan dagvaarden om de zaak door een rechter te laten onderzoeken en berechten, maar hij kan ook zelf de zaak afdoen door de verdachte een transactie voor te stellen of een strafbeschikking op te leggen. Hij kan ook beslissen dat het voorgevallene niet te bewijzen valt of geen strafbaar feit oplevert. De verdachte wordt dan niet (verder) vervolgd.

Als de officier van justitie besluit de zaak zelf af te doen en u hebt aangegeven uw schade te willen verhalen op de dader zal de officier van justitie bij de afdoening van de zaak ook uw schade meenemen in de straf.

Slachtoffers en verlov bij vrijheidsbenemende sancties

Een tbs'er kan pas met verlof als eerst is uitgezocht met welke belangen van het slachtoffer rekening gehouden moet worden. Bij de te nemen beslissing over het verlof worden de belangen van het slachtoffer meegewogen. Die kunnen bij het slachtoffer worden uitgevraagd, of er kan gebruik worden gemaakt van informatie die in het systeem bekend is.

Ook bij verlof van gedetineerden wordt bij spreekrechtwaardige delicten slachtofferinformatie opgevraagd om het belang van het slachtoffer mee te wegen bij de verlofbeslissing. Dit wordt de komende jaren uitgebreid naar alle delicten.

Europees beschermingsbevel

Op 13 december 2011 is de [richtlijn voor een Europees beschermingsbevel](#) in werking getreden. Deze richtlijn regelt de bescherming van slachtoffers door beschermingsmaatregelen (zoals contactverboden), die zijn opgelegd in de ene lidstaat ook in de andere lidstaat te laten gelden. Deze richtlijn is geïmplementeerd in het Nederlandse Wetboek van Strafvordering.

Kan ik bezwaar maken als mijn zaak wordt afgesloten zonder dat zij door een rechtbank is beoordeeld?

Als de officier van justitie besluit de zaak zelf af te doen door een strafbeschikking op te leggen of de verdachte niet te vervolgen (niet te vervolgen in de zin van dagvaarden) dan kunt u daartegen bezwaar maken bij het Gerechtshof. U kunt ook bezwaar instellen bij die instantie als de officier van justitie wel vervolgt, maar voor een strafbaar feit dat u verkeerd gekozen vindt, bij voorbeeld een te licht delict.

Als de verdachte wordt gedagvaard en u wilt dat eigenlijk niet (meer), dan kunt u de officier van justitie schriftelijk vragen om de dagvaarding weer in te trekken. De officier van justitie zal dat verzoek zeker serieus afwegen, maar is niet verplicht daaraan gevolg te geven.

Ik ben een buitenlander. Hoe worden mijn rechten en belangen beschermd?

Als u een niet-Nederlander bent die in Nederland slachtoffer is geworden van een strafbaar feit heeft u alle rechten die hierboven en -beneden zijn aangeduid. U heeft bovendien enkele toegevoegde rechten om uw deelname aan het strafproces gemakkelijker te maken.

Indien u geen Nederlands spreekt zal er een gratis tolk ter beschikking komen als u moet worden gehoord door de politie of als getuige door de rechter-commissaris.

Indien u een slachtoffer van mensenhandel bent zonder verblijfsvergunning dan kunt u op enkele rechten aanspraak maken. Deze hangen wel af van uw bereidheid om met de autoriteiten mee te werken in het opsporingsonderzoek. U wordt in de gelegenheid gesteld gedurende een periode van maximaal drie maanden na te denken of u dit wilt. Als u meewerkt, kunt u een tijdelijke verblijfsvergunning krijgen voor een periode van in eerste instantie een jaar gedurende welke u ook zou mogen werken in Nederland. De vergunning wordt zo spoedig mogelijk na de aangifte afgegeven, meestal binnen 24 uur. Afhankelijk van hoe de strafzaak verloopt, alsmede van uw persoonlijke omstandigheden kan ook een permanente verblijfsvergunning tot de mogelijkheid behoren.

Meer informatie:

- Wetboek van Strafvordering - in [Nederlands](#)
- Wet van 17 december 2009 tot wijziging van het wetboek van strafvordering, het wetboek van strafrecht en de Wet schadefonds geweldsmisdrijven ter versterking van de positie van het slachtoffer in het strafproces
- De wet op de Rechtsbijstand - in [Nederlands](#)
- Vreemdelingenwet - in [Nederlands](#)
- Jeugdwet - in [Nederlands](#)
- Aanwijzing huiselijk geweld en kindermishandeling - in [Nederlands](#)

- Aanwijzing seksuele misdrijven - in [Nederlands](#)

1. Slachtofferverklaring Een schriftelijke slachtofferverklaring beschrijft de gevolgen van het delict op het leven van het slachtoffer. U mag de medische, psychische, sociale en economische gevolgen van uw slachtofferschap opnemen, maar u mag niets zeggen over het bewijs, de schuld van de verdachte of de straf die u het meest wenselijk vindt. Uw slachtofferverklaring kan tijdens het voorbereidende onderzoek met hulp van een medewerker van Slachtofferhulp Nederland schriftelijk worden opgesteld en – bij ernstige misdrijven – ook worden voorgelezen ter terechtzitting. OP de zitting bent u vrij om niet de schriftelijke verklaring voor te lezen maar iets anders te zeggen, zolang het gaat om de gevolgen van het misdrijf voor uw persoonlijke alledaagse leven. U kunt het ook bij een schriftelijke verklaring laten. Ook kan het voorkomen dat de rechter of de officier uw verklaring (deels) voorlezen ter zitting. De misdrijven waarbij het slachtoffer het recht heeft om ter zitting te spreken (spreekrechtwaardige delicten) zijn alle misdrijven waarop 8 jaar of meer gevangenisstraf staat. Ook zijn enkele misdrijven apart genoemd, zoals kinderpornografie, ontucht met bewusteloze personen of met geestelijk gestoorde minderjarigen, het aanzetten van minderjarigen tot ontucht, ontucht met misbruik van een gezagsrelatie, met minderjarigen tussen 16 en 18 jaar, het tot prostitutie dwingen van minderjarigen, mensenhandel, bedreiging, mishandeling met zwaar lichamelijk letsel tot gevolg, vechterij met dood als gevolg, dood of zwaar lichamelijk letsel door schuld, afpersing en dood of zwaar lichamelijk letsel als gevolg van verkeersmisdrijven. Het spreekrecht ter zitting komt ook toe aan de nabestaanden van slachtoffers van deze misdrijven.

Laatste update: 29/04/2026

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 - Mijn rechten tijdens het proces

Hoe kan ik in de terechtzitting betrokken zijn?

U kunt ter zitting aanwezig zijn als toeschouwer, slachtoffer, benadeelde partij en als getuige.

Als u hebt aangegeven bij de terechtzitting aanwezig te willen zijn wordt u door de officier van justitie op de hoogte gesteld van de plaats en tijd van de zitting. U mag aanwezig zijn bij alle publieke rechtszittingen, ook zonder dat u zich heeft aangemeld. Indien de rechtbank besluit dat de zaak in beslotenheid wordt behandeld – hetgeen kan gebeuren – dient u toestemming te vragen om aanwezig te mogen blijven. Strafzaken met een jeugdige dader worden in beginsel altijd in beslotenheid behandeld. Als slachtoffer of nabestaande wordt u toegang verleend tenzij de rechter om bijzondere redenen anders beslist. U hoeft als slachtoffer niet aanwezig te zijn in de rechtszitting over uw zaak, tenzij u wordt opgeroepen als getuige. In dat geval bent u verplicht als getuige te verschijnen.

U kunt ook als benadeelde partij deelnemen aan de zitting. Mocht u in het voorbereidend onderzoek geen civiele vordering ingediend hebben en wenst u dat alsnog te doen dan kan dat nog mondeling ter zitting. Uw vordering moet behoorlijk onderbouwd worden en u moet hem naar voren brengen voordat de officier van justitie zijn requisitoir zal houden.

De benadeelde/het slachtoffer heeft het recht een ingediende civiele vordering nader toe te lichten. Ook nieuw en aanvullend bewijs van de schade kan dan nog ingebracht worden, maar alleen in de vorm van documenten. U mag geen getuigen of deskundigen aanbrengen.

Noch als slachtoffer, noch als benadeelde partij die zich civiel gevoegd heeft, mag u zich direct tot de verdachte of andere procesdeelnemers wenden met vragen of opmerkingen. U mag wel de rechter verzoeken om aan hen bepaalde door u wenselijk geachte vragen te stellen. U mag als benadeelde partij ook vragen om inzage in bepaalde in het dossier opgenomen stukken. U heeft als slachtoffer recht op inzage van het dossier. De officier

van justitie kan inzage in bepaalde gevallen weigeren. Weigert de officier van justitie inzage dan kunt u tegen die beslissing beroep instellen bij de rechtbank.

Als u slachtoffer bent van een ernstig misdrijf heeft u in de meeste gevallen het recht om ter zitting mondeling een verklaring af te leggen over de gevolgen die het strafbare feit voor u heeft gehad. Dit heet ook wel spreekrecht (in engels [Victim Impact Statement](#)). U kunt ook een ander machtigen dit voor u te doen. De rechtbank zal u daarvoor gebruikelijk tien tot vijftien minuten geven. Als u in het voorbereidend onderzoek een schriftelijke slachtofferverklaring heeft opgesteld of doen opstellen, kunt u die (laten) voorlezen. U kunt echter ook altijd besluiten het bij de schriftelijke verklaring te laten en niet te spreken ter zitting. Soms zal de rechter of officier van justitie (een deel van) uw schriftelijke verklaring voorlezen in de rechtszaal.

Wat zijn mijn rechten als getuige?

Indien u bent opgeroepen als getuige bent u verplicht ter zitting te verschijnen en te getuigen onder de eed of de belofte de waarheid te zullen vertellen. Het is de officier van justitie die u oproept en als u dringende redenen hebt om niet ter zitting te willen getuigen kunt u daarover met hem contact zoeken. Het is mogelijk dat dan ter zitting wordt besloten u op een andere manier, buiten de rechtszitting, te doen horen, bij voorbeeld door een rechter-commissaris.

De rechtbank kan besluiten u als getuige te horen zonder dat de verdachte daarbij aanwezig is. De raadsman van de verdachte blijft dan wel ter zitting aanwezig. Vóór uw verklaring als getuige zult u niet in de rechtszaal zitten, tenzij u als eerste getuige gehoord wordt. De rechtbanken zijn er in beginsel op ingericht om ongewenste confrontatie in wachtruimten met verdachten te voorkomen. Wel is het van belang om uw wensen hieromtrent duidelijk en tijdig kenbaar te maken.

In bepaalde gevallen kan de voorzitter bepalen dat in afwijking van de hoofdregel de zitting met gesloten deuren zal worden gehouden. De risico's van openbaarheid voor de belangen van minderjarigen en slachtoffers kunnen daarbij een rol spelen.

Het getuigenverhoor begint met de vraag naar uw personalia: naam, geboortedatum, beroep, woonplaats en naar uw relatie tot de verdachte. Dan zal u worden gevraagd of u de eed danwel de belofte wilt afleggen dat u naar waarheid zal getuigen. Na uw getuigenis kunnen u nog aanvullende vragen worden gesteld, via de voorzitter, die bepaalde vragen ook kan beletten. Voor meer informatie over uw rechten als getuigen kunt u de folder raadplegen die u ontvangt met de oproeping ter zitting.

Ik ben minderjarig. Heb ik andere of meer rechten?

Als u een minderjarig slachtoffer bent dat ter zitting moet getuigen, zal dit al snel leiden tot een gedeeltelijk besloten behandeling, voor de duur van het getuigenverhoor. Als getuigenissen in het voorbereidend onderzoek zijn afgelegd die audiovisueel zijn vastgelegd kan worden afgezien van oproeping van de minderjarige ter zitting, omdat zulke banden als bewijsmiddel kunnen dienen.

Kan ik rechtshulp krijgen?

Voor juridisch advies kunt u in ieder geval zonder kosten terecht bij [Slachtofferhulp Nederland](#).

Daarnaast heeft u als slachtoffer van een ernstig gewelds- of zedendelict recht op kosteloze rechtsbijstand door een slachtofferadvocaat.

Als u daar niet voor in aanmerking komt, komen de kosten van een advocaat voor uw eigen rekening. Afhankelijk van uw inkomen heeft u recht op gesubsidieerde rechtsbijstand waarbij (een deel van) de kosten van een advocaat voor rekening komen van de staat. Uw advocaat kan bij de raad voor rechtsbijstand verzoeken om een subsidie (toevoeging). Als U een rechtsbijstandverzekering heeft hangt het van de polisvoorwaarden af of u daarop een beroep kan doen.

Hoe kan ik worden beschermd als ik in gevaar ben?

Onder omstandigheden kunt u als bedreigde getuige worden aangemerkt, waarvan niet wordt verwacht dat deze ter terechtzitting (in het openbaar) zal getuigen. De rechter-commissaris neemt dan het getuige-verhoor af en houdt uw identiteit anoniem. U verschijnt dan niet ter terechtzitting en uw verklaring zal als een anonieme getuigenverklaring ter zitting behandeld worden. Als u meent dat uw leven, gezondheid, de veiligheid van u of uw naasten of uw economische bestaanszekerheid bedreigd zouden kunnen raken als gevolg van uw verklaringen, is het belangrijk om dat te bespreken met de officier van justitie die uw zaak behandelt.

Hoe kan ik schadevergoeding claimen van de dader of compensatie krijgen van de overheid?

U kunt schadevergoeding van de dader krijgen langs de weg van de schadebemiddeling door de politie of het Openbaar ministerie of langs de weg van het indienen van een schadevordering als civiele partij in de strafprocedure (voeging). U kunt zowel materiële als immateriële (psychologische e.d.) schade claimen. Vermogensschade omvat mede de kosten van medische zorg en diensten, gederfde winst, beschadigde goederen etc. Psychologische schade omvat pijn en leed veroorzaakt door het strafbare feit.

De voeging als civiele partij met een schadevordering wordt meestal voorbereid gedurende het voorbereidende onderzoek. Die vordering zal met een formulier dienen te worden gedaan, dat u zal worden toegestuurd door de behandelende officier van justitie. Indien u dat wilt kan uw advocaat of een medewerker van [Slachtofferhulp Nederland](#) u helpen met het invullen van het formulier: dat wordt u aangeraden vanwege de complexiteit van de materie. U dient zoveel mogelijk alle bescheiden die kunnen dienen om de schade aannemelijk te maken toe te voegen aan het formulier (rekeningen voor medische en psychologische consulten en voor de vervanging van vernielde goederen e.d.). In uw vordering mag u ook de kosten opnemen die verbonden zijn aan uw deelname aan het strafproces.

Uw vordering als civiele partij moet bij voorkeur via de officier van justitie worden ingebracht en aan hem worden toegezonden minimaal twee weken voor de terechtzitting. Officier en rechter kunnen daarvan dan via het dossier kennis nemen. U kunt echter ook nog mondeling ter zitting een vordering indienen: het risico dat die dan zal worden afgewezen is echter groot omdat dan een zorgvuldige beoordeling daarvan niet gemakkelijk meer plaats kan vinden.

De rechtbank zal de schade en de schadevordering beoordelen en indien deze beide duidelijk en goed onderbouwd zijn en voortvloeien uit het tenlastegelegde strafbare feit, zal de rechtbank de vordering toewijzen als de verdachte wordt veroordeeld. Compensatie zal vrijwel altijd zijn in de vorm van geld en de rechtbank zal het bedrag dat u toegewezen wordt precies vaststellen. In de praktijk zult u volledige vergoeding krijgen voor uw vermogensschade en een zeker bedrag dat de rechtbank passend acht bij de geleden psychologische schade.

Veroordeelt de rechter de dader tot een schadevergoedingsmaatregel dan zal het Centraal Justitieel Incassobureau de schade voor u innen bij de dader. Krijgt u een schadevergoeding toegewezen en wordt de dader veroordeeld tot een schadevergoedingsmaatregel, dan zal de staat de schadevergoeding aan u uitkeren als de dader niet binnen 8 maanden heeft betaald. Slachtoffers van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven kunnen langs deze weg het gehele schadebedrag ontvangen. Voor slachtoffers van andere delicten is deze voorschotregeling beperkt tot een maximum van € 5000,00.

Als slachtoffer van een geweldsmisdrijf (waaronder ook verkrachting e.d. valt) kunt u ook een verzoek om tegemoetkoming door de overheid indienen. Uw verzoek moet worden ingediend bij het [Schadefonds Geweldsmisdrijven](#), binnen drie jaar na het strafbare feit. Raadpleegt u de documentatie over compensatie voor slachtoffers van misdrijven (beschikbaar in [Engels](#) en in het [Nederlands](#) en vele andere talen) van het European Judicial Network. U mag dit doen naast een civiele vordering in de strafprocedure en ongeacht de eventuele toekenning van die vordering.

Zijn er mogelijkheden om tot een schikking of bemiddeling te komen

tussen de dader en mij?

Gedurende de fase van de terechtzitting zijn er geen mogelijkheden om tot bemiddeling of schikking te komen met de dader als het gaat om de schade. Ook in deze fase is het echter mogelijk om in gesprek te gaan met de dader. De stichting Perspectief Herstelbemiddeling begeleidt slachtoffers en daders die met elkaar in contact willen komen.

Ik ben een buitenlander. Hoe worden mijn rechten en belangen beschermd?

Als u een niet-Nederlander bent die in Nederland slachtoffer is geworden van een strafbaar feit heeft u alle rechten die hierboven en -beneden zijn aangeduid.

Meer informatie:

- Wetboek van Strafvordering - in [Nederlands](#)
- Wet van 17 december 2009 tot wijziging van het wetboek van strafvordering, het wetboek van strafrecht en de Wet schadefonds geweldsmisdrijven ter versterking van de positie van het slachtoffer in het strafproces
- De wet op de Rechtsbijstand - in [Nederlands](#)
- Vreemdelingenwet - in [Nederlands](#)
- Jeugdwet - in [Nederlands](#)
- Aanwijzing huiselijk geweld en kindermishandeling - in [Nederlands](#)
- Aanwijzing seksuele misdrijven - in [Nederlands](#)

1. Slachtofferverklaring Een schriftelijke slachtofferverklaring beschrijft de gevolgen van het delict op het leven van het slachtoffer. U mag de medische, psychische, sociale en economische gevolgen van uw slachtofferschap opnemen, maar u mag niets zeggen over het bewijs, de schuld van de verdachte of de straf die u het meest wenselijk vindt. Uw slachtofferverklaring kan tijdens het voorbereidende onderzoek met hulp van een medewerker van Slachtofferhulp Nederland schriftelijk worden opgesteld en – bij ernstige misdrijven – ook worden voorgelezen ter terechtzitting. OP de zitting bent u vrij om niet de schriftelijke verklaring voor te lezen maar iets anders te zeggen, zolang het gaat om de gevolgen van het misdrijf voor uw persoonlijke alledaagse leven. U kunt het ook bij een schriftelijke verklaring laten. Ook kan het voorkomen dat de rechter of de officier uw verklaring (deels) voorlezen ter zitting. De misdrijven waarbij het slachtoffer het recht heeft om ter zitting te spreken (spreekrechtwaardige delicten) zijn alle misdrijven waarop 8 jaar of meer gevangenisstraf staat. Ook zijn enkele misdrijven apart genoemd, zoals kinderpornografie, ontucht met bewusteloze personen of met geestelijk gestoorde minderjarigen, het aanzetten van minderjarigen tot ontucht, ontucht met misbruik van een gezagsrelatie, met minderjarigen tussen 16 en 18 jaar, het tot prostitutie dwingen van minderjarigen, mensenhandel, bedreiging, mishandeling met zwaar lichamelijk letsel tot gevolg, vechterij met dood als gevolg, dood of zwaar lichamelijk letsel door schuld, afpersing en dood of zwaar lichamelijk letsel als gevolg van verkeersmisdrijven. Het spreekrecht ter zitting komt ook toe aan de nabestaanden van slachtoffers van deze misdrijven.

■ Laatste update: 29/04/2026

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 - Mijn rechten na het (eerste) proces

Kan Ik in beroep gaan tegen een vonnis of als de verdachte niet wordt veroordeeld?

De terechtzitting zal uitmonden in een vonnis, dat de verdachte wel of niet schuldig verklaart en bij schuldigverklaring een straf oplegt. Alleen de veroordeelde en de officier van justitie hebben het recht om in beroep te gaan tegen dit vonnis. U bent geen partij in het strafproces dus u heeft dit recht niet.

Als u een civiele vordering tot schadevergoeding hebt ingediend wordt daarover ook in het vonnis een beslissing gegeven. Als de verdachte wordt veroordeeld wordt hij ook veroordeeld tot het betalen van de toegewezen vordering, maar deze vordering kan ook worden afgewezen of maar gedeeltelijk worden toegewezen. Indien in zo'n geval de veroordeelde of de officier van justitie in beroep gaat, dan zal het gerechtshof uw civiele vordering ook opnieuw beoordelen, dus dan hoeft u niet een nieuwe claim in te dienen maar u moet wel uw vordering handhaven.

Er is maar één situatie waarin u zelf een recht hebt om in beroep te gaan: wanneer u zich gevoegd heeft als benadeelde partij met een civiele schadevordering en deze (gedeeltelijk) niet wordt toegewezen en noch de veroordeelde noch de officier van justitie in beroep gaat tegen het vonnis. De afgewezen vordering moet een groter bedrag omvatten dan 1.750 Euro. Uw beroep moet ingesteld worden bij de civiele kamer van het Gerechtshof binnen drie maanden na het vonnis. U moet zich ter zitting laten vertegenwoordigen door een advocaat.

Ongeacht of u als benadeelde partij een civiele vordering in het strafproces hebt ingebracht, heeft u als slachtoffer van een ernstig misdrijf in de meeste gevallen het recht om te spreken, in eerste aanleg (bij de rechtbank) en in de zitting van het gerechtshof in hoger beroep, indien veroordeelde en/of het openbaar ministerie beroep hebben ingesteld. Dit recht is niet afhankelijk van de vraag of u al in eerste aanleg gesproken heeft. Het hoger beroep kan ook gebruikt worden om als slachtoffer voor het eerst ter zitting te spreken. Laat u hierover desgewenst door de officier van justitie of door Slachtofferhulp Nederland nader informeren.

Is verder nog beroep mogelijk?

Als ook het gerechtshof uw civiele vordering als benadeelde partij heeft afgewezen heeft u geen verdere mogelijkheden om in beroep te gaan. Echter, indien de veroordeelde of de officier van justitie tegen het arrest van het hof in cassatie gaan bij de Hoge Raad, zult u daarvan bericht krijgen en kunt u er voor zorgen dat uw advocaat een schriftelijk document met uw bezwaren inzendt ter behandeling door de Hoge Raad in het kader van de behandeling van het cassatieberoep. U mag dat niet zelf. De schriftelijke procedure sluit verschijnen en spreken uit. Cassatie is overigens niet precies hetzelfde als hoger beroep. De Hoge Raad kijkt zelf niet naar de inhoud van de zaak, maar beoordeelt of de lagere rechter de wet goed heeft toegepast.

Heeft de rechter uw civiele vordering (deels) niet -ontvankelijk verklaard dan kunt u in een civiele procedure proberen alsnog (dat deel van) de schade te verhalen.

Welke rechten heb ik nadat het vonnis onherroepelijk is geworden?

Nadat het vonnis onherroepelijk is geworden (in kracht van gewijsde is gegaan) kunt u dat niet meer juridisch aanvechten.

Om te voorkomen dat u de verdachte of dader onverwachts tegen kunt komen, wordt u als slachtoffer desgevraagd op de hoogte gehouden van de invrijheidstelling of ontsnapping van de verdachte of de dader. Dat geldt zowel voor voorlopige hechtenis als voor een gevangenisstraf of TBS. Ook bij het toekennen van vrijheden (bijvoorbeeld verlof) wordt u als slachtoffer geïnformeerd.

Indien nodig, kunnen beschermende maatregelen, zoals een verblijf in een veilige woonvoorziening, blijven bestaan. U kunt ook een beroep blijven doen op de hulp en steun die [Slachtofferhulp Nederland](#) kan bieden.

Wanneer u een advocaat wilt raadplegen, komen de kosten daarvan voor uw eigen rekening. Gesubsidieerde rechtshulp houdt op nadat het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan.

In de meeste zaken waarin de rechter een schadevergoeding toewijst legt hij de schadevergoeding ook als

maatregel op aan de verdachte. In dat geval zorgt het Centraal Justitieel Incasso Bureau voor de inning van de schadevergoedingsmaatregel en zal dat bureau daarover contact met u opnemen. In het enkele geval dat de rechter de toegewezen schadevergoeding niet tevens als maatregel heeft opgelegd dient u die in beginsel zelf te incasseren met behulp van een deurwaarder.

Als de de rechter de dader heeft veroordeeld tot een schadevergoedingsmaatregel dan zal het Centraal Justitieel Incassobureau de schade voor u innen bij de dader. Krijgt u een schadevergoeding toegewezen en wordt de dader veroordeeld tot een schadevergoedingsmaatregel, dan zal de staat de schadevergoeding aan u uitkeren als de dader niet binnen 8 maanden heeft betaald. Slachtoffers van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven kunnen langs deze weg het gehele schadebedrag ontvangen. Voor slachtoffers van andere delicten is deze voorschotregeling beperkt tot een maximum van € 5000,00. De staat zal daarna doorgaan met het innen van de schadevergoeding bij de dader.

Meer informatie:

- Wetboek van Strafvordering - in [Nederlands](#)
- Wet van 17 december 2009 tot wijziging van het wetboek van strafvordering, het wetboek van strafrecht en de Wet schadefonds geweldsmisdrijven ter versterking van de positie van het slachtoffer in het strafproces
- De wet op Rechtsbijstand - in [Nederlands](#)
- Vreemdelingenwet - in [Nederlands](#)
- Jeugdwet - in [Nederlands](#)
- Aanwijzing huiselijk geweld en kindermishandeling - in [Nederlands](#)
- Aanwijzing seksuele misdrijven - in [Nederlands](#)

Laatste update: 29/04/2026

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 - Hulp en ondersteuning van slachtoffers van strafbare feiten

Slachtofferhulp Nederland

[Slachtofferhulp Nederland](#) biedt slachtoffers van strafbare feiten (en andere ernstige gebeurtenissen, zoals rampen of verkeersongevallen) emotionele steun, ondersteuning in het strafproces en hulp bij het krijgen van schadevergoeding. Deze ondersteuning is gratis.

Slachtofferhulp Nederland biedt hulp bij het invullen van voegingsformulieren, stelt samen met u een schriftelijke slachtofferverklaring op of helpt u bij het voorbereiden van het spreekrecht. Zo nodig begeleidt Slachtofferhulp u op de zitting of bij een gesprek met de officier van justitie.

Na een ingrijpende gebeurtenis kunt u hinder ervaren in het dagelijks leven. Ieder mens gaat op zijn of haar eigen manier om met een ingrijpende gebeurtenis. Het kan zijn dat u over de gebeurtenis wilt praten. Ook hiervoor kunt u bij Slachtofferhulp Nederland terecht.

[Werkwijze van Slachtofferhulp Nederland](#)

[Contact Slachtofferhulp Nederland](#)

Centrum Seksueel Geweld (CSG)

[Het Centrum Seksueel Geweld](#) biedt medische en psychische hulp aan slachtoffers met een nare seksuele ervaring – online of offline - korter (minder dan 7 dagen) of langer geleden. Er zijn 16 regionale bureaus in heel Nederland. Het centrum is altijd telefonisch en anoniem bereikbaar maar ook via de chat.

[Werkwijze van Centrum Seksueel Geweld](#)

[Contact Centrum Seksueel Geweld](#)

Stichting CoMensha

[Stichting CoMensha](#) is het Nederlandse Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel. CoMensha fungeert als landelijk meldpunt voor de centrale aanmelding, plaatsing en registratie van slachtoffers van mensenhandel. CoMensha zet zich in voor de belangen en rechten van (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel in Nederland.

- initieert en coördineert verschillende lokale netwerken van mensenhandel. Daarin werken alle organisaties samen die een rol spelen in de begeleiding van de slachtoffers, zoals de politie, Slachtofferhulp of de advocatuur.
- geeft informatie en advies aan slachtoffers van mensenhandel.
- biedt hulp bij het vinden van een veilige verblijfsvoorziening.
- biedt assistentie bij het verkrijgen van sociale ondersteuning.

[Contact CoMensha](#)

Steunpunten Huiselijk Geweld

Bij een steunpunt huiselijk geweld kunnen slachtoffers, plegers of andere betrokkenen bij huiselijk geweld en professionals advies krijgen over te nemen stappen om geweld in de privésfeer te doen stoppen. De steunpunten zijn een soort front office voor de samenwerkende lokale/regionale instanties. Op de website van [het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#) kunt u een organisatie vinden die u kan helpen.

Veilig Thuis

Veilig Thuis is er voor iedereen (kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen) die te maken heeft met huiselijk geweld. Elke regio heeft zijn eigen Veilig Thuisorganisatie. Veilig Thuis geeft advies en biedt ondersteuning aan slachtoffers, plegers, omstanders als professionals.

[Werkwijze Veilig Thuis](#)

[Contact Veilig Thuis](#)

[Wat kunt u doen bij huiselijk geweld?](#)

Juridisch Loket

[Het Juridisch Loket](#) helpt u met juridische vragen. Bij het Juridisch Loket kunnen mensen met een laag inkomen en weinig vermogen terecht voor gratis advies. Samen met u zoekt het Juridisch Loket naar de juiste oplossingen. Op de website van Het Juridisch Loket kunt u informatie, tips en voorbeeldbrieven vinden.

[Werkwijze van Het Juridisch Loket](#)

[Contact Het Juridisch Loket](#)

■ Laatste update: 29/04/2026

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.